

1.november 2006

EM06/10

FM06/24

BETÆNKNING

Afgivet af Landstingets Infrastruktur og Boligudvalg

vedrørende

Forslag til landstingsforordning om ændring af landstingsforordning om telekommunikation og teletjenester.

Afgivet til forslagens 2. behandling

Landstingets Infrastruktur og Boligudvalg har under behandlingen bestået af:

Landstingsmedlem Godmand Rasmussen, Atassut, formand
Landstingsmedlem Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit , næstformand
Landstingsmedlem Isak Davidsen, Siumut (Suppleant for Tommy Marø)
Landstingsmedlem Agnethe Davidsen, Siumut
Landstingsmedlem Lene Knuppel (Suppleant for Palle Christiansen)

Landstingets Bolig og Infrastrukturudvalg har efter 1. behandlingen gennemgået forslaget med bemærkninger.

1. Høring af forslaget

Forslaget har været i høring hos: ArctiComm ApS, Comby A/S, Direktoratet for Erhverv, Landbrug og Arbejdsmarked, Direktoratet for Fiskeri og Fangst, Direktoratet for Miljø og Natur, Direktoratet for Selvstyre, Direktoratet for Sundhed, Erhvervsrådet, Familiedirektoratet, Grønlands Arbejdsgiverforening, Grønlands Forbrugerråd, Grønlandsbanken A/S, Grønlands Hjemmestyrets edb-afdeling, ILIK, INI A/S, Inu:IT A/S, IT-Partner Greenland A/S, IT-rådet, KANUKOKA, Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Kimik IT A/S, KIT A/S, KNR, Konkurrencenævnet, Kontor og Data Sisimiut ApS, Landsstyrets Sekretariat, MDC Data Greenland ApS, Nuka A/S, Nukiit, Nukissiorfiit, Nuna IT ApS, Personaledirektoratet, Råstofdirektoratet, Skattedirektoratet, STTK (Sinerissami Takusassiiviit Tusagassiiviillu Kattuffiat), Sparbank Vest Grønland A/S, TELE Greenland A/S, Udenrigsdirektoratet og Økonomidirektoratet.

Udvalget finder ikke anledning til at knytte bemærkninger til høringsprocessen.

2. Forslagets indhold.

Det fremlagte forordningsforslag skal ses i forlængelse af de anbefalinger, der blev udstukket i "Teleredegørelse for Grønland 2004", hvori der blev formuleret langsigtede målsætninger for, hvorledes telesektoren i Grønland fremtidssikres og indrettes.

2.1. En rammelov

Forordningsforslaget er en rammelov, der efter behov kan udfyldes, således at lovgivningen på teleområdet kan tilpasses den teknologiske udvikling og de behov, der opstår i kølvandet herpå. Såfremt Landsstyret i medfør af forordningen ønsker at igangsætte liberaliseringstiltag, der skønnes at have en større økonomisk konsekvens, skal disse forelægges Landstingets Finansudvalg.

Forordningsforslaget medfører en grundlæggende forandring af forholdet imellem den lovfæstede del af reguleringen og den ikke lovfæstede. Med forordningsforslaget bliver det muligt for Landsstyret løbende at tilpasse regelsættet på bekendtgørelsesniveau til de forandringer og udfordringer, som den hastige teknologiske udvikling og den fortsatte udvikling af services og tjenester på Internettet medfører. Forordningsforslaget medfører, at det ikke er nødvendigt at udarbejde nye lovbestemmelser, hver gang den teknologiske såvel som den samfundsmæssige udvikling nødvendiggør, at der justeres på området.

2.2. Forordningen medfører ikke automatisk en liberalisering

Målsætningen med forordningen er således at tilvejebringe den fornødne fleksibilitet til at kunne reagere hurtigt på nye spring og udviklingsveje i telekommunikations teknologien. Forordningsforslaget indebærer ikke i sin nuværende udformning en liberalisering, men bemyndiger Landsstyret til - efter grundige samfundsøkonomiske overvejelser såvel som efter konsultation med Landstingets Finansudvalg - at liberalisere begrænsende dele af det grønlandske marked for telekommunikation.

2.3. Eneretten til drift af anlæg og telekommunikations infrastruktur opretholdes

Forordningsforslaget medfører ikke, at Hjemmestyrets eneret til anlæg og drift af telekommunikationsinfrastrukturen liberaliseres. Forslaget bemyndiger derfor ikke i sin nuværende udformning Landsstyret til at liberalisere radiokæden og satellitforbindelsen. Ligeledes opretholdes eneretten til telekommunikationsinfrastrukturen imellem bygder og yderdistrikter. Landsstyret kan på baggrund af forordningen under førømtalte betingelser vælge at liberalisere tjenesteområder, hvor det skønnes, at der på markedsvilkår kan opnås en konkurrencesituation, der vil stille borgene bedre end i dag med hensyn til tilgængelighed af flere tjenester til en mere favorabel pris.

2.4. Nye myndigheder og institutioner

Det er indarbejdet i forslaget, at der ved en eventuel liberalisering oprettes institutioner, der kan regulere markedet og markedsaktørerne. Herunder tænkes der f.eks. oprettet en telestyrelse og et teleklagenævn, der vil have til opgave at regulere principperne for forsyningspligt, konkurrence, og opkrævning af en afgift til dækning af eventuelle forsyningspligtsunderskud. Institutionerne vil tillige få til opgave at regulere den samtrafik en mulig liberalisering vil medføre. Der vil i forbindelse med en liberalisering også opstå et behov for en forbrugerbeskyttelse, hvortil der kræves myndigheder som kan varetage denne opgave. Der lægges i forordningsforslaget op til, at en eventuel Telestyrelse og et Teleklagenævn bliver uafhængige af det politiske niveau såvel som operatørerne på markedet.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Den hurtige teknologiske udvikling nødvendiggør, at det grønlandske samfund også er omstillingsparat. Forordningsforslaget er et eksempel på, at den generelle udvikling, som er set i telesektoren i Europa og Nordamerika, så småt berører Grønland. Det er en udvikling, som vi skal udvise den fornødne forsigtighed overfor. Det er vigtigt, at vi får indført ordninger, der ikke viser sig at have negative sideeffekter for det grønlandske samfund. Ved gennemgangen af forordningsforslaget finder Udvalget især anledning til at hæfte sig ved kommentarerne fra diverse høringsparter i de almindelige bemærkninger s. 14 og Direktoratet for Boliger og Infrastrukturs svar herpå:

"En række høringsparter har givet udtryk for, at en eventuel liberalisering af det grønlandske telemarked skal foretages velovervejet, og at der forinden gennemføres grundige analyser, som kan belyse konsekvenserne for det grønlandske samfund. Der er et stort hensyn at tage til forsynings sikkerheden og generelt anføres, at liberalisering kun bør gennemføres, hvis det vil gavne hele samfundet.

Direktoratet for Boliger og Infrastruktur er enig i, at eventuelle liberaliseringer, som måtte blive iværksat efter bestemmelserne i dette forordningsudkast, nøje skal analyseres for at undgå, at dele af den grønlandske befolkning rammes af utilsigtede forringelser i adgangen til telekommunikation. Som nævnt i afsnit 2 i de almindelige bemærkninger bør forsynings sikkerheden gå forud for ønsket om at opnå konkurrence.

Liberalisering skal ikke ske for liberaliseringens skyld, men kun hvis analyser af effekterne viser, at det vil give det grønlandske samfund gevinster i forhold til den nuværende model. Det kan både være økonomiske gevinster samt gevinster i form af et bredere produktudvalg for kunderne. Det er også nødvendigt at vurdere, om gevinsterne ved en liberalisering er større end de administrative omkostninger ved at overvåge og regulere et frit marked.

Bestyrelsessekretariatet, ITEK og TELE Greenland A/S advarer mod muligheden for at opdele TELE Greenland A/S i flere selvstændige selskaber. Dette vil være forbundet med store omkostninger, eksisterende stordriftsfordele kan gå tabt, og en manglende markedsforankring i et eventuelt infrastrukturselskab vil kunne betyde, at et sådant selskab ikke lever op til markedets behov. Ligeledes udtrykkes bekymring

over muligheden for at inddele Grønland i flere regioner, hvor koncessioner kan udstedes til forskellige udbydere. En sådan opsplitting vil blandt andet fjerne eksisterende stordriftsfordele.

Direktoratet for Boliger og Infrastruktur er enig i, at en eventuel selskabsopsplitting skal overvejes nøje, før den kan iværksættes. En opsplitting er et meget vidtgående indgreb og bør ikke gennemføres, hvis mindre indgribende midler, som for eksempel en regnskabsmæssig opsplitting er tilstrækkelig. Forordningsforslaget hjemler en række tiltag, som netop skal sikre, at der kan opnås en effektiv regnskabsmæssig opsplitting. Ligeledes bør konsekvenserne af en geografisk opdeling nøje analyseres, før en sådan besluttet. Igen gælder hovedreglen om, at et givet tiltag bør komme hele samfundet til gode for at kunne iværksættes."

Udvalget finder disse tilkendegivelser betryggende, men ønsker alligevel i tilfælde af en eventuel selskabsopsplitting, hvor Tele Greenland A/S tænkes opdelt i selvstændige juridiske enheder, at landstinget først høres, eftersom en sådant indgreb er ganske vidtgående og skønnes at have langsigtede konsekvenser for virksomhedens drift.

Udvalget har forståelse for, at den teknologiske udvikling nødvendiggør, at der løbende må ske forandringer og justeringer, men disse tilpasninger må ikke ske forhastet og på et ikke tilstrækkeligt afdækket grundlag. Udvalget finder det derfor positivt, at Landsstyret ikke vil igangsætte eventuelle liberaliseringstiltag, uden at lægge grundige og dybdeborende undersøgelser af de mulige økonomiske såvel som geografiske konsekvenser af sådanne tiltag til grund for en eventuel beslutning.

Udvalget finder det magtpåliggende, at eventuelle tiltag til en liberalisering eller en mulig opsplitting af Tele Greenland A/S bygger på et fyldestgørende beslutningsgrundlag. Dette indebærer blandt andet, at der bør udarbejdes såvel selskabs- som samfundsøkonomiske cost-benefit analyser, således at det sikres, at det grønlandske samfund og befolkningen som helhed høster flest mulige fordele og færrest mulige ulemper, før der igangsættes reformer på telekommunikationsområdet.

4. Udvalgets indstilling

Et enigt Udvalg indstiller med ovenstående bemærkninger forslaget til vedtagelse i sin foreliggende form.

Med disse bemærkninger skal Landstingets Infrastruktur og Boligudvalg udvalg overgive Forslag til landstingsforordning om ændring af landstingsforordning om telekommunikation og teletjenester til 2. behandling.

Godmand, Rasmussen
Formand

Agathe Fontain
Næstformand

Isak Davidsen

Agnethe Davidsen

Lene Knuppel